

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Marci et Iohannis evangelii editam -
Cod. Aug. pap. 6**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. VI

[urn:nbn:de:bsz:31-84699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84699)

credere doluit. Et q̄ uoluerunt m̄cy s̄ arch̄
ysnagogo aliud ultra uoxus m̄ḡm̄ per
cos hodie dicit̄ qui adco deficiunt̄ synago
ge statim uident̄ ut restaurari pass̄ non
credant̄. Ideo q̄ p̄ resuscitacōe illius sup̄li
candū non esse estimant̄. Sed si arch̄ysna
gogus. i. totus doctor̄ legis credere uoluit̄
et subuota ei synagoga salua erit. Quia
uero synagogam locicā dicit̄ in h̄t̄acōis
m̄co in fidelitatis amittit̄ quasi inter ste
tes et culantes mortua iacet. Tenens
aut̄ puella manu d̄ns eam suscitauit̄ q̄
nisi sub mudate sunt manus iudeoru
que sanguis plene s̄t̄. Synagoga mortua nō
resurgit̄. In sanacōe aut̄ emorisse m̄t̄
et resuscitacōe puella salus ostendit̄. ḡnis
h̄mam q̄ adnō ita dispensata est ut
p̄mo aliqui ex isrl̄ ad fidem uerent̄. de
inde plenitudo gentiu intraret ac si ois
isrl̄ saluus fiet̄. Anno aut̄ xij erat
puella et annis xij mulier erat pass̄a
quia peccata non credentiu apparuerunt̄
uero nō fidei credentiu. Unde dicit̄
Credidit abraham et reputat̄ eā ad
iusticiā. **Greḡ in iij^o moys̄.** Annulli
nō redemptor nō puellam in domo. in
uenem uero contra portam in sepulcro
aut̄ lazari suscitauit̄. Adhuc quidem in
domo mortuus iacet qui latet in peccato
Nam q̄ contra portam ducit̄ eius m̄tas
usq̄ ad concordiam publice peccatoris a
pauis. Sepulchre uō agge p̄mit̄ qui in
perpetuacōe nequicē eam usq̄ officiu
d̄nis pressus grauāt̄. **Beda.** Et nōndū
q̄ leuiores et cotidiam exat̄is leuioris
penitencie s̄nt remedio curā. Unde ia
centē m̄conclauū d̄ns facillima uoce pu
ellam resuscitat̄. d. puella surge. Et
uero quadriduanus mortuus sepulchri clau
stra euadē possit̄ sternit̄ sp̄itu turbat̄
seipm̄. lacrimas fudit̄. Quante igit̄ ḡuio
aie mors ingruat̄ tanto acrior necē ē
ut feruor penitencie insistat̄. Sed et h̄
nocendū quia publica noxa publico agit̄
remedio. Unde lazarus demonum nō
catus p̄tis in notuit̄. leuia aut̄ peccata
secreta queunt̄ p̄mā deleri. Unde puella

in domo iacens pauca arbitris exurgit
eisdem q̄ ut notum id manifestent̄. p̄p̄i
Turba eadē foris erat̄ ut puella surge
quia si non p̄us a secretis cordis ex
pollit̄ secularū m̄t̄acōe auarū aia q̄
mensuris iacet̄. m̄t̄acōe nō resurgit̄. Vn̄
aut̄ surrexit et ambulabat̄ quia aia
a peccatis resuscitata non s̄lū a p̄dibz
seleis conge p̄ cad̄ in bonis p̄ficere
debet opibus. Et mox n̄cē ē ut celesti
pane facietur diuum ubi et altaris p̄cip̄s
efficit̄. Sequit̄ **Capitulum septimū**

Egressus inde abiit
in **Thicophi** post
p̄missa miracula d̄ns
in patriā suā uenit̄
nō ignorans qm̄ p̄
nerent̄ eū s̄d ut
actionem nō h̄rent̄

ultrius dicendi quia si uenisset credidit̄
semis tibi. Unde dicit̄. Et egressus
inde abiit in patriā suā. Et sequent̄
illud discipuli sui. **Beda** patriam eius
nazareth dicit̄ in qua erat nutritus.
Sed quia nazareth ceat̄is qui eū quē
in uerbis factis q̄ illius p̄p̄m̄ cognoscit̄
potant̄ ob sciam ḡnis noticiā q̄tempuit̄
Sequit̄ em̄. Et factis sab̄to cepit̄ in sy
nagoga docē et multi audientes mira
bant̄. m̄dact̄ma eius dicentes. Unde
h̄m̄c h̄ am̄c et q̄ ē sapia q̄ data ē illi
ututes tales p̄p̄ manus eius efficiūt̄.
Sapiam ad doctrinā ututes referunt̄
ad sanctos et miracula q̄ faciebat̄. Et
Nomen iste ē faber filius marie frater
iacobi et ioseph et uide et Symonis
Auḡ de sensu eion q̄ arch̄eus quidē
fabri filius eū dicit̄ esse dicit̄. Nec
mirandū ē cū eū q̄q̄ dicit̄ potuit̄. Et
em̄ et fab̄rū credebant̄ quo fabri filius
Newton filius quidem fabri thes̄us. wa
tatur s̄d fabri qui fabricatus ē. auro
ram et solem. i. certam p̄mā et sequentē
In quibz figura mulier et puella sanāt̄. **Beda**
Nam et si humana non s̄nt companda
diuino typus tamen integer ē qui pater

xpi igne opatur et spiritu. Sequitur Nane
 et seruos eius nobilissim sine fratre et
 seruos eius scad esse testant qui tamen no
 liberi ioseph aut marie iuxta hereticos se
 putandi sed potius iuxta morem sacre
 scripture cognati se intelligendi quod abra-
 ham et lothi fides appellatur ad eos lothi
 filius futurus abrahe Sequitur Et scandalu
 zabane millo. Scandalu et error iudeo-
 rum nra e et hereticorum adempnatio In
 tantu em crebant dnm ihm xpm ut
 cu fabrico et fabri vocarent filiu. Sed
 Et dicebat illis ihesu Quia no e ppheta
 sine honore nisi in patria sua et mag-
 natione sua et in domo sua ppheta dicit
 in scripturis dnm ihm xpm etiam moy-
 ses testis e qui futurum eius mcanam
 predicans filius israhel ait pphetam
 vobis suscitabit dñs deus vester de fratribus
 vris Non aut solus ipse qui dñs e
 ppheta. sed et helyas qereimas et
 pphete mirros in patria sua q in
 ceteris ciuitatibus habita se quia ipse
 modis naturale est tunc semp aubus
 iudice Non em considerant pntia vi-
 ri opera sed fragilem recordant mfirmam
Jeromus Comitat ead sepe vilitas o-
 rignem vnde e illud Quis e filius y-
 su Sed hñlia dñs respicit et alia longe
 cognoscit **Theophylus** Quic ead pclaros
 consanguineos ppheta hanc tunc adue-
 eos et ppter hoc dehonoraunt pphetam Et
 Et non poterat ibi hancem ulla face nisi
 paucos mfirmos mpositis manibz curauit
 Quod dicit Non poterat intellige apti
 non acceptabat quia no ipse mpatens
 erat sed illi m fideles Ergo ibi no opat
 virtute. parrens eis. ne maior reprehensioe
 digni essent ead factis miraculis no cre-
 dentes vel aliter In mirabilis fidei dñs nra
 e dñs operantis et rapionand fides q
 ibi defraebant vnde non acceptabat
 ihus ibi signa face Sequitur et mirabat
 ppter miraculitate illar. **Beda** non
 quasi inopmata et inuisa mirat q nouit
 omnia anteq fiant Sed qui nouit occulta

cordis quod mirand memac mult hominibz
 mirat se cord hominibus ostendit Quidam
 em miranda notat ceatas qui nec ppheta
 suis credde de xpo nec ipi inter se nato vo-
 lunt eadde xpo anstic aut ihus despiciat
 in domo et in patria sua hoc e in populo
 iudeo- Et id pauca signa ibi fecit ne pe-
 nitius excusabiles fierent maiora aut
 signa cotidie ingenau pto facit no tam
 t fante corpore q in auro salute Et
 curabat castella **Theophylus** Non solus in
 ciuitatibus dñs pdicabat sed et in castell
 ut distamus non sperne neq magnas semp
 psequit ciuitates Sed ubi dei in viciis
 abieccis et vilitibus seminare vnde dicit
 Et curabat castella in circuitu docens. **Beda**
Bernardus aut et domens dñs ar mge
 non inuidit seruis atq discipulis virtutes
 suas et sicut ipse curauit omes languore
 et omes mfirmatē aplis quas suis dedit
 potatem. vnde sequit Et vocauit xpy
 et cepit eos mitte bmos et dabit illis
 potatem spuu in iudeis Sed multa dis-
 tancia est inter donare et accipere. iste
 quodamq agit potate dñs agit. Illi quid
 faciunt mballis et beallitac sua et vtice
 dñm confitent dicentes An nouit ihus surge
 et ambula **Theophylus** Bmos aut aptos
 mittit ut fierent pmpatores quia ut
 ait ecclesiastes melius e simul duos esse
 quid vno Si aut plures quid duos m-
 sisset no esset sufflaco numeris ut i
 plura castella mittent **Gregorius in omne**
 Bmos ead mpredicaco discipulos mittit
 quia duo se precepta caritatis dei videly
 amor et proximi et minus q inter duos
 caritas hñ no pot pph ergo nobis i-
 mit quia qui caritatem erga alios n
 hñ pdicacois officiu suscipere nullatenus
 debet Sequitur. Et precepit eis ne q
 tollent moia nisi ungam tamen. no
 petam neq panem. neq in zona es-
 sed calcateo sandalys et ne induent
 dualbus tunicis **Beda**. Tanta em p-
 dicato mdes debet esse fiducia ut
 pntis uite simpus. Quis no pvideat

tamen hos sibi non deesse carissime sciat
ne dum mens eius occupatur ad temporalia
immus alijs iudicant eterna **Crisp.** hoc
etiam eis dñs precepit ut p hñd ondent
ñtū adiucialē desideris distabant **Theo.**
Instruens eadē eos p hoc nō eē amatores
mimes et ut videntes eas predicare pau-
ptatem ac quiescant cū apli nihil hñt **Aug.**
Defensu civi. Vel quā scdm marthēum
dñs qm̄ subiecit. Digne est em̄ opa-
rius cibo suo satis ostendit cur eos posside-
re aut ferre voluit. Non quo nētia non
sint sustentatam huius vite. sed quā se-
cos mittebat ut eis hoc debere demonstra-
ret ab illis quibus euangeliū accedentibus
mittarent. Unde apparet hoc non ita p-
cepisse dñm tamē euangē vñe aliunde
non debeant qm̄ eis pbenantibus quibz an-
tiant euangeliū. Alio qm̄ contra hoc pre-
ceptū fecit aplūs sed p̄tā dēdissē in qua
sunt sibi ista debere. Solet item queri
quomō marthēus et lucas memorauit
dixisse dñm discipulis ut nec vngam
fient cū dicat marthēus Et precepit eis
ne quid tollent vna nisi vngam tñ. Ad
ita soluit ut intelligam sub alia signifi-
catione dictā vngam que scdm marthēum
et lucam non s̄ fenda. Potuit em̄ sic
breuit̄ dici. Nichil necessarium vobis sit fe-
ratū. nec vngam nisi vngam tñ ut illud
quod dictū ē nec vngam intelligat nec
minimas quidem res. Quod id adiuciat
nisi vngam tñ intelligat quia p p̄tā
ad dñm acceptam que vngam notē significata
ē et que nō portant non deere vñqz
ergo dñs dixit. Sed quia nō vñqz vna
euangē memorauit putat ille qui vngam
sub alia significatōe positam tollenda
dixit ei qui vngam rursus aliud signifi-
ficantem non tollendam dixit esse tantū
vñs sed iam tōē reddita non putat. Sic
et calceamenta ad dicit arthēus vna
non esse portanda aut phibet. quā iam

portanda cogitant ne desint hoc et
dēdibus tunicas intelligendū est ne quis
quā corp̄ p̄ter eam qua est indutus alia
portanda putaret sollicitus ne opus cēt-
tū opilla p̄tāem possit accipere p̄m de
marcus dicendo calciari eos sandalijs
vel soleis aliquid hoc calceamentū in sa-
te significatōis hñe admonet ut p̄ces
nōqz totus sit desuper nec midas ad tñd
i. nec occultet̄ civi nec tōnis tōnis co-
modis munit̄. Et q non portat ut hñe
duas tunicas sed expressus in diu pro-
hibet quid eos monet nisi nō duplicat
sed simpliciter ambulat. Quisquis autē nō
putat non potuisse dñm vno s̄mone
quedā figurate quedā p̄tā eloquia
cētā eius inspirat et uidebit q̄ hoc te-
mē ac mercede abiret̄. **Beda.** In
duabus autē tunicas videt̄ mēsi dup p
ostendē vestimentū non quo in locis s̄ctis
glaciali nūc rigentibus vna quis tuni-
ca debeat eē contentus. sed quo t̄ tunica
vestimentū intelligam ne aliud vestiri
aliud vobis futurū timore fuerit̄. **Crisp.**
Vel aliē arthēus et lucas nō calceamenta
nōqz baculū portare p̄mittit quod ostēdit
p̄fectissimū eē arthēus id baculū
iubet assimē et sandalijs calciari qd
dictū est p̄missiue. **Beda.** Allegorie
autē p p̄tā onera seculi p̄ panē deli-
cie temporales p̄ces in zona occultatio
sup̄e designat̄ quia quisquis officū doc-
toris accipit nōqz oneribus secularū
negociorū dēp̄m in desiderijs carnalibz
resolui nōqz gmissō sibi talentū verbi
sub oco debet lenti corp̄is ab stonde eē.
Et dicebat eis. Quomōqz m̄tuitis in
domū illuc manete donec exeat̄. Vbi
dat constantē gnāle mandatū ut hospi-
talis necessitudinē iura custodiant alic-
nū ap̄dicatore regni celestis asruens
curare p̄ domos. **Theophilus.** ne filijs
dequila q̄tinget̄ eos reprehendi ab alijs
T alios transemites. Sequit̄ et quāqz

non receperunt eos nec audierunt eos
 eximtes inde exuitate puluere depedi
 bis vestris testimonium illis. hoc aut
 dno pcepit. ut ostendit q longam p
 cas viam ambulauerit et nihil eis pro
 fuit vel quia nihil ab eis acceperat et
 nec puluere sed et hinc opauit ut ho
 st testimonium illis. i. m. d. arguom **U**
post vel ut sit m testimonium laboris
 vie que sustinebant p eis aut tamquam
 puluis peccatorum predicandū gūtat m
 ipso sequit. Et eximtes p dicit ut
 pnam agent et demona multa euacuat
 et vngent oleo multos egros et sana
 bant. **Q** oleo vngent solus marcus
 enarrat iacobus aut m epla sua cano
 ra similia dicit ad leo em et labores cu
 rat et lūc hylauratis causa existit. Si
 gnat aut oleo vntioms dei mām m
 firmitatis medela et cordis illuatoz qd
 totū ois opatur **Theophilus** Signat etia
 gram spūs sancti per qua alaboribus tñs
 mntari et lūc et licentia spūalem sus
 cipim **Beda** vnde patet ab ipis aplis
 hinc sit eae morem ee traditū ut
 euergim vel alij quilibz egrati vngant
 oleo panicali bndictōe consecrato **E**
 auduit rex herodes **Glosa** post predi
 cationē discipuloz xpi et miraculoz opa
 com quement euangelista subiugit de
 fama que gsurgebat m pto vnde dicit
 Et auduit herodes rex **Crisp** herodes
 iste filius erat pmi herodis sub quo ihm
 ioseph duxerat megyptid **Tetrarcha**
 aut hinc matheus nommat atq lucas
 tamq pncipantem sup qred ptem regni
 pris su Romam em post mortem pa
 tris regni mqtuor ptes diuiserūt mar
 cus vō cū regem vocat aut pris con
 succidme aut quia hoc voto eius con
 grūū existebat **Jeromus** sequit qm
 festū em factū ē nome eius. lucerna et
 sub medio abstrondi sus nō est. Et di
 cebant silicet aliqui deturba. quia io

hannes baptista resurrexit a mortuis et
 pterea opant vntes m illo **Beda** qm
 ta aut fuit uideat mundia dactem. Et e
 em iohem de quo dicitur ē quia signū fecit
 nullū a mortuis potuisse resurgere nullo at
 testate credebant qm ihm aut approba
 tū adeo vntibus et signis eius resurrexoz
 angeli. apli. vni atqz fōmē p dicitant nō
 resurrexoz sed furtū ee ablatū et adē ma
 luerūt. Qui tū dicent iohem de resurrexoz
 a mortuis et pterea vntes opatas est
 m illo bñ debite resurrexoz senserūt
 q maioris potencie futuri sū sū tū a mō
 tuis resurrexoz q sūnt tū carnis adh
 m firmitate grauaent. Sequit alij aut di
 cebant quia helias est **Theophilus** Co
 sitabat em multos iohannes qm dicebat
 Gemma vntes sequit alij aut
 dicebant quia ppheta est quasi vnus ex
 pphetis **Crisp** qm quidem uidet hūc
 ppheta dicit de quo moyses dixit ppheta
 sustinet vobis deus de fratribz vris. **V**
 quidem. Sed quia manifeste dicit trepida
 bant. hic est xpus moysi et tēbant voce
 pnam suspicōm velantes p dicitoz suoz
 timore sequit. Quis audito herodes ait
 Quis ego decollau iohes hic a mortuis
 resurrexit. **P** vromam hoc herodes
 expresse pmitat **Theophilus** vel aliter
 Sciens herodes q iohem m pto existente
 sine causa occidit credidit cū a mō
 tuis resurrexisse. et q ex resurrexisse re
 surrexoz suscipisset miraculoz opacom **du**
gus de consensu civū In hys aut vbis
 lucas marco attestat ad hoc dū taxat
 q alij dixerint nō herodes iohem re
 surrexisse sed quia hesitante lucas qm
 morauit herodem vba q eius ita posuit
 dicentis. Iohem ego decollau. Quis aut
 Ciste de quo ego audio talia. **I**ntelligend
 ē aut post hanc hesitacōm q firmasse m
 ad suo quod ab alijs dicebat. cū aut
 pnis suis sicut matheus narrat hūc ē
 iohes baptā ipē surrexit a mortuis aut

ita pnuicianda p hęc uba ut hęc tance ad
huc indicent p xertim qui et marcus qui
supius dixerat ab alijs dicit fuisse q iohes
amotus resurrexit. meextomo tñ apm he
rodem dixisse non tacet. Quem ego decolla
ui iohem hic amotus resurrexit. Que
item uerba duobus modis pnuiciat pnt ut
aut confirmantis aut dubitantis mtelligant
T ppe em herodes i. **Theophilus** q pmissis
marcus euangelista scōne simens hic de
mōte gmemorat paurprie dicens ppe em
herodes misit ac tenuit iohem et vnoie
at maicem ppter herodiadem uxorem phi
lippi fratris sui quā duxerat eā **Beda** Ne
tus narrat hystoria philippid herodis maioris
filii sub quo dñs fugit megyptu frēm huius
herodis sub quo passus est xp̄us duxisse
uxorem herodiadem filia regis aracie po
stcaus pterit eus exortis quibusdā con
guntum generis simulaabus tulisse sua filia
et indolore marci pōie t mna eus mptias
copulassa. Ego iohes baptā arguit herode
et herodiadem q illicitas mptias fecerūt
et non liceat sic vincte germano illius ux
orem ducē **Theophilus** lex ead pparebat
q frater uxoris uxorē fr̄s acciperet
tū defūcti plem nō h̄et. Ibi aut erat filia
ppter quod erant mptie pterate. Sequit
herodias aut mptiabat illi et uolebat
ocidē eū et non poterat **Beda** Timebat
em herodias ne herodes aliqñdo respiceret
uel philippo fratri amicus fieri atq̄ illicite
mptie repndio pluentur. Sequit herodes
em mēuēbat qohem quā sciebat eū conp
usū et sanctū **Glosa** Timebat maquā
at reuēdo. Sciebat em eū eē usū q
ad homines. fr̄m quo addēū. et custodiebat
eū. ne p̄lucet ab herodiade mēfret. Et
audito eo multa faciebat. quā putabat
eū sp̄itu dei loqui. Et libentē eū audiebat
quia reputabat vtilia que ab eo dicebant
Theophilus Vide aut quād op̄au ḡ cupie
rapies quā ad herodes tantē circa iohem
reuerentiam et timorem h̄ap sit in memor
ut sue fōmēatū p̄uideret **Femigis** libidino
sa em voluntas eū coegit t illū manū mit
tere que sciebat usū et sanctū de per

hoc datur mtelligi quia nūq̄ peccatū ē
ei causa maioris peccati p̄m̄ illud. qui m
p̄dibus est p̄dērat adhuc. Sequit **Et**
tū dies sportm̄ accidisset herodis natalis
sui tēd sc̄at p̄ncipib; et tribunib; et p̄m̄is
galilee **Beda** Soli mortalū herodes et
pharao legit̄ diem natalis sui gaudys
festiuis celebrasse. Sed vtrq̄ rex in fausto
auspicio tanto maiore impietate q̄ntū et
t̄nacentem doctorem v̄tatis occidit et h̄o
p̄voto et peticoe saltat. Sequit em **Et**
tū mēuērat filia ipsius herodiadis et sal
tasset et placuisset herodi simuly tētib;
tibus rex ait puelle p̄ete amē quod uis
et dabo tibi **Theophilus** dñ em q̄mū sit
sathanas p̄puella saltat et usurandū
p̄f̄at p̄leuand. Sequit em **Et** iurauit
illi quod q̄ peccatis dabo tibi licet d̄m̄dū
regni mei **Beda** Non corrupat ab
homerio p̄uamitū. Ideo em forte iu
rauit ut occidē m̄uēret occidēdi et
si patris aut m̄is m̄itū postulasset nō
vtrq̄ r̄cessisset. Sequit. Que tū exisset
dixit m̄i sue quid peccam; At illa d̄o
Caput iohannis baptē. Digno ope sal
tationis dignū postulatiōis p̄m̄ū. Sequit
Cumq̄ m̄uērat statū ad festinatōne
ad regem dicens. Volo ut p̄m̄q̄ des in
m̄d̄sto caput iohannis baptē **Theophilus** aliq̄
na mulier p̄m̄us sibi caput iohannis
dari petiit. i. statim in illa hora Timebat
em ne herodes respiceret. Sequit **Et**
gr̄tistatq̄ rex **Beda** Consuetudinis
est scripturarū ut op̄oz multarū sic
narrat hystoria quō eo tēp̄e ab om̄ib;
redebant. Sicut ab et ioseph ab ipsa
mala appellat̄ p̄r ihū. Ita et m̄t he
rodes dicit̄ gr̄tistatus q̄ hoc distimbe
tes putabant. Similator em mentis sue
tristitia p̄f̄erebat in face tū leticia h̄et
t̄ mente p̄elus q̄ corrupat iuram̄to ut
sub oc̄de pietatis impius fieret. Vnde
sequit̄ ppter usurandū aut et p̄p̄st
uolentes noluit eā gr̄tistatū **Theophilus**
herodes quidem nō sui compas s; voluptuos

suo iustitiam implevit et iusti
 tēmit decebat aut magis in hoc punit
 et non tantū felus operat **Veda** Qu aut
 subiat Et ppter simul recumbentes. uult
 omēs steleris sui esse consortes ut in lux
 utrosq pmo q quibus cruenta epule defiet
 Unde sapit Sed missi spulatore pcepit
 affere caput iohis in dīsto **Thes** Spi
 culator car m fex dicit qui constat ad
 hamnes m fcaendū **Veda** Non aut
 herodem puduit caput scap hōmīs ante
 quibus m fere p hāto id nī talis ve
 same qm fesse legit Contra tamen ex
 emplo pbatū vtilius est nobis diem nō
 tis futire tūendo et casto agendo sepis
 t memoriam truarē. quā diem natiuitat
 luxuriando celebrare. homo em ad labore
 hūstare t mīdo et ter electi ad requiem
 p mortem transtū emūdo Sapit et
 decollauit eū mēare et attulit caput ei
 in dīsto et dedit illud puella et puella
 dedit p mī sue **Greg** m mox
 Non sine grauisima admittēdo ppendo
 q ille pphie pū mīa mīe utōz implet
 quo mter natos mulier nemo maiol sur
 rexit abmiquis mēare mēare et pro
 puella salatu capite tuat et vir tante
 pūitatis prisi impū mōt Nūq credi
 mō aliquid fuisse q m eius vita illa sic de
 specta mors terget Sed qn ille uel t
 rōs peccauit Qui locustas solimō et mel
 siluestre edit An qū sātōne sua offēdo
 potuit qui deheremo nō recepit. Quod
 t q amps deus sic uehēmē m hoc seculo
 despiciat quos sic sublimē an secula elegit
 m p hoc q pietati fidelū patet qm id tō
 sic eos pmit m mīfimo. quia uidet quomō
 ramunēt t fimo et foris usq ad depecta
 deiat quia mīus ad mēmp hēnsibilia pducit
 hinc ergo comīquūz colligat quid illis
 passuri sint quos respbat p hie sic au
 aat quos amat Sequit Quis audito dis
 apuli eius uenit et tulorū corpus ei
 et pō sūm illud t mōnūmō Narrat iosp
 phus vmetū iohēm m castellū mēare
 ta adductū ibiq tūcātū Narrat nō eadē
 facta hystoria sepultū eū m sebaſte paleſ

tine urbe que quondā samaiā dūta est
 Decollatōm aut iohis m mōratōm fame illū
 qua xpūs appto credelat m fūiat sicut
 exaltatō saluatōis mēare p fcaendū designabat
 fidei. quia et ipē qui pūo atūbus p fca
 et credebat dei filius acūctis fidelibus est
 agnitus An iohē que sportebat m mīu cū
 diu nū lumen dēreſte mēare natiſe do 9 at
 eo tempē an quo dies crepe mēare **Thes**
 hūstare aut aut herodes qui mēare pellens
 pūus t iudeoz qui hēbat uxorem salicet
 t anem gloriā. cuius filia salit et mpanē
 eadē nūc contra iudeos i falsus intellectus
 scripturaz Decapitauerūt pquidē iohānē
 i iūliū pphā et sūo capite xpo hūc eū
Jerom Vel aliter caput legis q est
 xpūs decore abſtidit pūo i iudicō pto
 et datur gentili puella i romane ecclē
 et puella dat mī sue adultere i synagoge
 crediture m sine Corpus iohānis sepelit
 caput m dīsto collocat hūc hūmāta tēgat
 pūus mēare honorat ac sūmē Et que
 mēare apti ad iohē **Gloſa** Postq cū uita
 narrauit mortem iohānis narrauit ea q p
 cū discipulis suis post mortem iohis egerūt
 dicens Et quomētas apti ad iohē uenit
 auit illi omā q egerūt et docuerūt **Je**
rom Ad locū em an exēit flūū ue
 uerūt deo semper referūt grās mīſi super
 hys que acceperūt **Theophilus** distamus
 aut et nos cū t mīstariū aliquid mīttimur
 animo elongari et ultra qmīſſo negotiū nō
 offerri. qd mīttēdo uisitate et uenūate
 ei amēd q egimō et docimō Non em optet
 docē plū pō fact **Veda** Non plū aut
 q ipi egerūt et docuerūt apti dūo re
 mūciant sed eadē q iohēs eis m dōcēdo oc
 cupatū sic passus et sui et iohēs discipuli
 dūo uenūciant sicut matheus describit
 Sequit Et ait illis Venite seorsim m de
 setam locū et requiescite pupillū **Aug** de
consensu euangeli hoc stūus post iohēs
 passionem factū esse q memorat Unde p
 hac facta sunt illa q pmo narraata sunt Qu
 bus motus herodes dixit hie t iohēs
 bapēd q ego decollau **Theophilus** m de

desertum aut loca propter humilitatem dicitur
aut facit opprobrium discipulis suis ut addiscant
discipuli quod qui laborant in opere et sermone
requiem promerentur et quod non debent omnino la-
borare. **Veda** dicitur autem necessitas fuit concedere
requiem discipulis ostendit cum subdit. Erant
enim qui dormiebant et redibant multi et nec
spacium manducandi habebant. Vbi magna
temporis illius sollicitas de labore dicitur
et distentium studio demeritur. Sequitur. Et
ascendentes in nauem abiierunt in desertum locum
seorsim. Non discipuli soli. sed assumpto
domino ascendentes in nauem locum periculi de-
sertum ut matheus dicitur. Temptat autem
fidem turbam petendo eam solitudinem an-
tiquam tunc explorat. Ille sequendo et non
iumentis et uasculis diuersis sed pro labore
pedum quanta salutaris sue curam gerant osten-
dunt. Sequitur enim. Et uiderunt eos abeuntes et
cognouerunt multi et pedes de omnibus
ciuitatibus illuc et peruenit eos. Dum
pedes eos peruenisse dicitur. ostendit quod
non in aliam partem sine iordani ripam
navigio peruenit discipuli cum domino sed
prope eiusdem regionis loca adierunt. quo casu
indigene pedes potuerunt peruenire. **Th**
cophila Ita cum christo non expectans quod ipse
te vocet sed perueniens ad peruenias. Sequitur.
Et oprensus uidit turbam et misertus est
super eos quia erant sicut oues non habentes pas-
torem. Quia lupi existentes rapaces
non pascebant ipsum sed deuorabant. pro-
pter hoc ad christum ueni congregantur pastorem qui
tradidit illis cibum spiritalem scilicet uerbum
dei. Unde sequitur. Et cepit eos docere multa.
Videns enim eos qui miraculorum occasione cum
sequerentur pro longitudine uia fessos coram
se misertus uoluit eos satissat uoluntaria do-
cendo eos. **Veda** matheus dicit quod amant
languidos eos hoc enim est pauperum uita
miseri eos uita uiam docendo aperire
et molestias corporales auferere. **Jeronymus**
dicit autem seorsim dicit dominus quos elegit
ut in malis uiuere mala non intendant
ut loti in sordibus et iob in terra huius et

abdyas in domo archab. **Veda** De uoluntate eadem
iudea in deserto eadem predicatorum sunt qui apud
iudeos tribulationem perenna premebant. De qua
fidei genibus collata requiem nati sunt.
Jeronymus pupilla tamen est hic sanctus uox
longus labor. sed postea dicit illis ut re-
quiescant alaboribus suis. Sicut autem tar-
cha nos animalia que inuis erant foris int-
tebant et que foris erant inuis erant in-
tebant. Sic agit in terra iudas recessit latro
accessit. Sed quam diu recessit a fide eadem
non est requies sine merore. Paschalis enim
plonans filios suos noluit complacere. No-
est eadem hoc in uino in quo bibit. Vni
nouum cum cantabitur cantum nouum ab hominibus
nouum cum motale huius induit in munditatem.
Veda christum autem petentem desertum gen-
tium multe fidelium caterue relictis membris
prope quosdam stant. **T** Erant hora
multa fiet. **Thcophila** proponens dominus quod
uoluit est scilicet ab ipse sermons dei de
inde eadem corporalem cibum peruenit turbe.
ad cuius narrationem euangelista accedit di-
cens. Et cum hora multa fieret accesserunt
discipuli eius dicentes. Desertum est locus hic
et iam hora peruenit dimittit illos ut cum eis
myrras uillas et ortos emant sibi. **Veda**
cibos quos manducant. **Veda** hora inter
uesperum tempus dicit dies autem cepit. Dele-
nate. **Thcophila** uide autem quomodo discipuli
christi circa hominum amorem peruenit. Turba
enim miserta accessit ad christum et per eis in-
cedunt dominus autem temptauit eos si eius o-
tutem tanta esse cognouerunt quod mebas pasce-
posset. Unde sequitur. Et respondens ait illis
date eis manducate. **Veda** peruenit eadem
apostolos hoc dicens ad firmitatem panis ut
illis se non hinc restantibus magnitudo signi-
ficat. **Thcophila** discipuli autem argue-
bant eum tamquam ignorantem quod illis pe-
nitentia ad tanta multitudinem turbarum pas-
cendum. Unde turbati respondent. De-
em. Et dixerunt ei. Quibus emamus
denariis ducentis panes et dabimus illis
manducate. **Augustinus** de offi. euang. huius

philippus aut iohem respondet. Sed marcus
 ad discipulis responsum esse memorat. velle
 intelligi hoc opore totum philippu respon-
 disse qd et plurale nini p singulu up ta-
 assime ponit potuit. Sequit et dicit eis
 Quot panes habetis. Ite et videte. Hoc
 adno factu esse ceteri euangeliste p m fact
 sequit. Et no cognouissent dnm dicit
 Quis et duos pites. Andreas apud
 iohem de quibz panibus et duobz pibus
 suggestent hic ceteri euangeliste plurale
 nini p singulu posuerunt. ex discipulor
 psona reculerunt. Sequit. Et pcepit il-
 lis ut accibe facerent omis pdm eduberma
 sup aride femi. Et distubuerunt m ptes
 p centenos et per quinquagenos. **Mat** aut
 lucas dicit quingenos iussos esse distubere
 marcus no quinquagenos et centenos id
 non hic mouet. quia unus pte dixit al-
 ter totid. Qui em de centenis reculit
 hic reculit q ille ptermissit. **Theophilus**
 per hoc aut datur intelligi q sequit
 statim distubuerunt p partes et ptes
 Ingresso em q hic dicit pdm q tuber-
 ma duplicatur de si dicitur p quibus ma
 et tuberma. Sequit. Et accepit quibz
 panibus et duobus pibus m tuent
 m celu bndixit et fregit panem et
 dedit discipulis suis ut ponerent an eos
 et duos pites diuisit omnibus. **Supra**
 Decente aut m celu appetit quia in
 deserto manna accipientes iudei de deo
 dicit attemptarunt. Nihil quid potest dare
 panem. Ne id hoc contingat anteq faceret
 ad ptem reculit quod erat factur. **Theop**
 Inuict em m celu ut nos m struet adeo
 pete estam et non adra. sicut facit illi
 qui alienis in iuste laboribus meruit.
 Et hoc ceteri turbis hic inuit q no cet
 qtratus. pd dei muscuret. dat aut pa-
 nem discipulis apponend turbis ut tractado
 panem nondubiu illis miraculu videat
 Sequit. Et manducaunt omis et saturati
 sunt. Et substulerunt reliquias fragmento-
 rum xii cophinos plenos et de pibus
 stant aut qui manducaunt qnq m ha

virus. Duodecim cophini sup habundant
 fragmentor ut quolibet aptor. vni cophinu
 sup hincis apportante ineffabile miraculu
 videatur. Sup habundantis em vtinas erat
 non solum tot homines paste sed etia tanta
 sup habundancia rehnque fragmentor. Moy
 sed em et si manna dabat pdm vniqz
 necessitatem illud largiebat. supflud em d
 mibus saturiebat. Helvas etia vidua pas-
 tens qntu ei erat sufficiens tribuebat. **Ite**
 Vero tamq dno sup habundant opat. **Veda**
 Aristote aut die delectata turbas pluat
 refiat. quia vel sine seculis p pntate. uel
 cum pl iusticie p nobis occubuit. a spualis
 medie sumy. chabe pluat. puocat aptos
 ad fluctationem panis in simulans q cotidie
 p eos reuma p corda nra pastenda coz
 siluet. hntis et exemplis. Perquibz pa-
 nes quibz moysate legis libri p duos pif-
 ces psalmi p et pphete figurati. **Theo**
 Vel duos pites p pstatoy sermones
 siluet. eptle euangelii. **Veda** quia no
 quibz p optioris homis sensus. quibz nra
 vni dnm scuti designant eos qui i se-
 culal ad huc habitu pnti optidibus bn-
 vti nouit. **Greg** xvi. moys. diuersi
 quianou distubuitis distmctiones ceteri
 que vna catholice facit designant
 quibz autem requies quinquagenary mi-
 nistris qntet et quinquagenary bis
 ducit ut ad centenariu pueniat. Quia
 ergo pns amalo quiescat ope. ut post
 aia plenus quiescat incogitaco. Alij
 quinquagem alij centem distubuit. Super
 femi aut distubentes dmas pastime
 alimenns qui per qtmennca calcatis qca-
 pns audiendis implendisq dei ubis opera
 impendit. Saluator aut no noua cocat
 abaria qua veniens in carne no alia qad
 pdicata p pcedat. Sed legis et ppheta
 scripta quid sint misteris gre grauida de-
 mit. Inriet m celu et ut ibi lucem
 doceat. esse querenda stangit et ante tu-
 bus panenda distubuit. discipulis q sacra-
 menta pphie sanctis doctoribus qui hac
 toto corde predicent pate fecit. **Mat**

bie super est ad discipulos tollit quia sacra-
ta misteria que a tradibus capi nequeat non
negligenter omittenda sed per inquirenda per-
fectis Nam per cophinos xij apostoli et sequentes
doctores figurant foris quidem hominibus de-
specti sed intus saluatis ab eis reliquis cumulat
Constat enim cophinis opera finilia geri so-
lere **Jeromus** vel xii cophini pleni frugum
colliguntur cum sint super thronos iudicantes
xii tribus israel qui sunt frugum abraham
ysaac et iacob qui ex israel reliquis saluati sunt
Et statim coegit discipulos **Glossa** Dicitur
quidam in miraculo panum quod esset candi-
dor reuendit mic aut in ambulando super
vndas quod fuerit corpus ab omni peccato grauedie
liberum edocuit et implacando ventos vnda-
rum quod tabiem sedando quod elemeu dicitur
mirauit unde dicitur Et statim coegit discipulos
suos ascendere nauem ut prederent eum transire
tum ad bethsaidam dum ipse dimittet populum
Crisostomus dimittit quidem populum in iudicio
et aliquibus curatibus Coegit autem discipulos
quia non de facili ab eis poterant separari et hinc
quidem tunc prope mirum affectum que ad eum
habebant tunc quia sollicitabant qualiter
ad eos veniret **Bedae** hinc autem mouet
quod marcus dicitur pacto miraculo panum
discipulos remissa transire ad bethsaidam
tunc uideatur lucas dicitur quod in locis bethsaidam fac-
tum fuit miraculum illud nisi forte intelligatur
quod lucas ait in deserto locum qui est beth-
saidam non ipsius intima ciuitatis sed loca
deserti ad campum pertinentis esse designata
ayaricus autem dicitur ut prederent eum ad beth-
saidam ubi ipse ciuitas notatur Sequitur
Et cum dimisit eos abiit in montem orare **Crisostomus**
Quod dicitur intelligitur de christo secundum quod est
homo hoc eadem facit in instruendis aspi-
duos esse morem **theophrastus** dimissa autem
turba ascendit orare requiem enim et silen-
tium orationis **Bedae** Non omnes autem
qui orat ascendit in montem sed qui bene
orat qui deum orando querit Qui uero de
dimissis aut honore seculi aut inimici
morte obsecrat ipse in in finis iacens or-
les ad deum preces mittit Quare autem dominus
dimissis populo in monte orationis abiit so-

hannes declarauit dicens Iesus ergo non
cognouisset quia uenturi essent ut caperent
eum et facerent eum regem fugit et in monte
ipse solus Sequitur Et tunc sero erat na-
uis in medio mari et ipse solus maria **Theo-
philus** permittit autem dominus predicari discipulos
ut fierent patientes Unde non statim eis
astat sed per totam noctem predicari per-
mittit ut doceret eos patienter expectare
et non a principio mirabilibus sperare
subsidiis Sequitur enim Et uidentibus eos labo-
rantes inremigando erat enim uentus qui
traiecit eis Et circa quartam uigiliam noctis
uenit ad eos ambulans super mare **Crisostomus**
Quatuor uigiliis noctis dicit scriptura
tuna conditio diuidens inter horas in
quarta uigiliam dicit que est post horam nonam
scilicet in hora x vel posteriori hora Sequitur
Et uolebat perire eos **augustinus de ciuitate dei**
Quomodo autem hoc intelligitur potuit nisi
quia induerunt eum ibat uolens eos tamquam
alienos perire aquibus ita non cognoscebant
ut fantasma putarent Sequitur At illi ut
uiderunt eum ambulantem super mare pu-
tauerunt fantasma esse et exclamauerunt Quod
enim eis uiderunt et turbati sunt **Theophrastus**
Uide autem quod non ipse debebat con-
piscari quod periretur tunc maiorem eis induat
timorem Sed statim per uocem confortauit
eos Sequitur enim Et statim locutus est
eis et dixit illis Confidite ego sum
et nolite timere **Crisostomus** Statim autem in
uocem cognouerunt eum et timor solutus
est **augustinus** illud ergo uolebat eos pro-
tere quos pauentes ita confirmat nisi quia
illa uoluntas perire ad eliciendum illum
clamarem ualebat cui subuenire optebat
Jeromus Scripsit autem theodorus saram-
tanus quondam episcopus corporale pondus
non habuisse dominum secundum carnem sed absque
pondere super mare ambulasse Sed fides ca-
tholica pondus et carnem habere eum predicat
dicit enim dominus Ignoramus qualiter non in
suis pedibus corporale pondus habuit
per miraculo omnia deambulauit in humida
et in stabilem subam **Theophrastus** Demde

per introitu in nauiculā dñs opestruit
 tempestatem Sequitur em Et ascendit ad
 illos in nauē et cessauit uentus magnū
 quidem miraculū est q̄ ambulat dñs
 s̄ mare sed tempestas et uenti graue
 tad apposta s̄nt q̄ maius periculū d̄pti
 em̄ eo miraculo q̄q̄ p̄am̄ nō mtellige
 tes p̄t̄ potentia nūc eo maris mira
 culo plenius cognouit. Unde sequit̄
 Et plus magis intra se sauebant Non
 om̄ intellocerūt de p̄ambus **Beda** Sci
 pebant quidem carnales adhuc discipuli
 d̄ntū magnitudinem. nec tamen in co vi
 tatem diuino maiestatis cognoscere ualebat̄
 Unde sequit̄ Erat em̄ cor corp̄ obrectatū
 mystice aut labor discipulorū in remgā
 do et uentus contrarius laboros s̄t̄ et̄
 designat que inter uidas seculi aduer
 santes et in mūdorū flatus spiritū ad
 quietē p̄t̄ celestis p̄uenire conat̄. **En**
 aut̄ dicit̄ quia nauis erat in medio nauis
 mari et ip̄e plus m̄tra. quia nō m̄tra
 oca tantū genaliū pressus afflicta est
 ut redemptorū ip̄is cam̄ p̄orsus de seuis
 se uideret. Sed uidet dñs suos laborantes
 in mari quā eos ne tribulatioib̄ defi
 ciant sic resp̄id pietatis corroborat et
 alij manifestō aduitas liberat. Circa
 aut̄ uigilia uenit ad eos diluculo appro
 pm̄uante quā tū homo mentē ad sup̄ni
 lumē p̄sidiū cepit aduēit dñs et temp
 tationū p̄uila sapient̄. **Matth** Et s̄ma
 uigilia est usq̄ ad diluuiū. **Beda** usq̄
 ad moysen. Tercia usq̄ ad aduentū dñi
 Inq̄ta uenit dñs et discipulis locutus
 est. **Beda** Scye aut̄ fideles in tribulōe
 p̄t̄os sup̄na pietas deseruisse usq̄ est ut
 q̄ laborantes in mari discipulos p̄t̄e ih̄sa
 uoluisse putaret. Adhuc aut̄ heretici pu
 tant fantasma fuisse dñi nec uerā assup
 sisse carnem de uirgine. **1erim** dicit̄
 aut̄ eis Confidite ego sim. quā uidebit̄
 cū stanti est. **1erim** Cessauit etiā uentus
 et p̄rella ih̄s̄ sedente. i. regnante. i. na
 ui que ē uis cōca. **Beda** In quocūq̄
 eram corde p̄ gratiā sui ad est amoris

mox uniuersa anarū et aduersariorū mūdi
 siue spūi malignorū bella compressa que sūt
 Et cū transisset **Blosa**. Cū a
 euangelista exposuit periculū quod discipuli
 nauigando sustinuerant et quō fuerant
 liberati. Nūc dicit̄ quo nauigando p̄ue
 nerunt dicens Et cū transisset p̄ue
 nerunt m̄tra genesareth et applicauit. **The**
ophilus post magno spaciū tempis ad
 p̄ditū locū dñs transsectauit. Et id̄ cūtra
 subdit. Cūq̄ egressi essent de nauis ḡmūo
 agnouit eū. **Beda** Cognouit aut̄ eū
 timore non faae uel p̄signorū magntu
 dine uultu plūmis nocuis erat. Vide aut̄
 q̄nta fides sit hom̄ t̄e genesareth ut
 non p̄ntū tantū saluē contenti s̄nt sed
 mittant ad alias p̄t̄itū ciuitates quo
 om̄s currant ad medicū. Unde sequit̄ Et
 p̄uidentes uniuersam regionem illā re
 perunt migrabunt illos qui se male hab̄at
 transferre ubi audiebant eū. **Theoph**
 Non em̄ addomōs mutabant eū ut
 curaret sed magis ip̄e male h̄ntes affere
 bant ad eū. Unde sequit̄ Et quocūq̄
 trobat morbos aut in uillas aut mauiata
 tes in plateis ponebant in firmos et dep
 raban̄ eum ut uel s̄mbriam uestimenti
 eius tangerent. **Matth** em̄ quod circa
 mulierem emorissan̄ ḡgerat. Ad uerō
 multorū deuenit et multā fidem eis dabat
 coqua sanabant̄. Sequit̄ Et quocūq̄
 tangebant eum salui fiebant. **Beda** an
 stice aut̄ s̄mbriā uestimenti eius m̄nu
 mandacū mtellige quod quicūq̄ transgressus
 fuit m̄nu uocabit̄ m̄rgno celorū. Vel as
 simptōm carnis p̄ quā uenim̄ ad uisum
 dei et illius postea fruiunt̄ maiestate. **1erim**
 Et aut̄ dicit̄. Quocūq̄ tangebant eū
 salui fiebant. implebit̄ q̄n fugiet dolor
 et gemitus. Sequit̄. **Cap vii**
 T̄uenit ad eū
Beda. Hamirōs
 t̄e genesareth qui
 minus dacti uidebant̄
 nō salū ip̄i uenit
 sed et suos in firmos
 adducit ad dñi ut